

POSTUA

O'zbekiston Respublikasi

IV nashri

2010-v

Se	Ch	Pa	Ju	Sh	Ya	Du	Se	Ch	Pa	Ju	Sh	Ya	Du	Se	Ch	Pa	Ju	Sh	Ya	Du	Se	Ch	Pa	Ju	Sh	Ya	Du	Se	Ch
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

Июнь

Gazeta 1930-yil 12-maydan chiqa boshlagan • E-mail:urmvd@inbox.uz • №24 (3865)

ТИНЧЛАЙК ВА ХАВФСИЗАЙКНИ МУСТАХКАМЛАШ ЩУДИАГИ ХАМКОРАЙК

Шанхай ҳамкорлик ташкилоти тартиб-қоидала-
рига биноан ҳар йили аъзо мамлакатлардан бири
унга раис бўлади. 2009 йил Екатеринбург сам-
митидан кейин ШХТга раислик Ўзбекистон Рес-
публикасига ўтди. Таомилга биноан раислик
қилувчи давлат ўз худудида навбатдаги саммит-
ни ташкил килади.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Кўксарой қароргоҳида 11 июнь куни Шанхай ҳамкорлик ташкилоти Давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги ўнинчи мажлиси бўлиб ўтди.

ШХТ саммити ташкилотга аъзо давлатлар раҳбарларининг тор доирадаги учрашуви билан бошланди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов, Қозогистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев, Хитой Халқ Республикаси Раиси Ху Цзыньтао, Россия Федерацияси Президенти Дмитрий Медведев, Тоҷикистон Республикаси Президенти Имомали Раҳмон, Қирғизистон Республикаси ташкиишлар вазири вазифасини баҷарувчи Руслан Казакбаев иштирок этди.

Афғонистондаги вазият муҳоббакама қилинди.

Ҳар қандай халқаро ташкилотнинг нуфузи ва ахамияти унга дунёда берилётган эътибор ва фаолиятининг самара-дорлиги билан белгиланади. ШХТ нисбатан қисқа вақт ичиде нуфузли халқаро ташкилотга айланди. 2001 йил 15 июня куни Хитойнинг Шанхай шаҳрида олти мамлакат раҳбарлари ШХТни тузиш тӯғрисидаги декларацияга имзо چекдилар. Унинг доимий фаолият кўрсатувчи икки органи – Котибият ва Минтакавий аксилийорор тузилма-

Музокарада ШХТ ва унинг органлари фаолиятини тако-миллаштириш, ташкилотга аъзо давлатлар ўтасида сиёсий, савдо-иктисодий ва гуманитар ҳамкорликни янада ривожлантириш, терроризм, диний экстремизм ва айрмачиликка, наркотик моддалар ва курол-яроғ контрабандасига, оммавий қирғин куролларининг тарқалишига қарши биргаликда курашиб, минтақавий хавфсизлик ва барқарорликни мустахкамлаш масалалари.

Эътироф

ТАБИАТ МУСАФФОЛИГИ – ЮРТ БОЙЛИГИ

Ўзбекистон Республикаси Ични ишлар вазирининг Табигатни мудоғузини
хизни давлат комитосининг Адабият биёзот тақамидан

Бундан ўттис саккыз йил аввал Стокгольм шаҳрида БМТнинг атроф-мухиттага бағишилган анжуманида Жаҳон атроф-мухитни муҳофаза килиш кунини нишонлаш тўғрисида қарор қабул килинган эди. Шундан бўён 5 июнь бошқа мамлакатлар катори юртимизда ҳам влоҳида шимкун билан ишчомдамишин эмъандага яйланган.

Жаҳон атроф-муҳитни муҳофаза қилиш куни муносабати билан Ўзбекистон Табиатни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, ПРООН, Британия қенгаши, «Экосан» ҳалқаро ҳайрия ташкилоти, Глобал экологик жамғармаси, Кичик грантлар дастури ва ёшлар экологик сайти, шунингдек, Ўзбекистон ёшлар экологик тармоғи ҳамкорлигига пойтахтимизнинг Мирзо Улугбек номли маданият ва истироҳат боғида тадбир ўтказилди. Унда вазирликлар, корхона, ташкилотлар, жамоатчилик вакиллари ва барча ўқув юртларидан ёшлар иштироқ этилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати нинг Агарар, сув хўжалиги масалалари ва экология кўмитаси раиси Ҳамробой Раззоқов, БМТ тараккюёт дастурининг Ўзбекистондаги доимий вакили Анита Нероди, Британия қенгашининг директори Стив Маккалти, Табиатни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси раиси Наримон Умаров ва бошқалар сўзга чишиб, жаҳон атроф-муҳитни муҳофаза қилиш куни муносабати билан Ўзбекистон Табиатни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, ПРООН, Британия қенгаши, «Экосан» ҳалқаро ҳайрия ташкилоти, Глобал экологик жамғармаси, Кичик грантлар дастури ва ёшлар экологик сайти, шунингдек, Ўзбекистон ёшлар экологик тармоғи ҳамкорлигига пойтахтимизнинг Мирзо Улугбек номли маданият ва истироҳат боғида тадбир ўтказилди. Унда вазирликлар, корхона, ташкилотлар, жамоатчилик вакиллари ва барча ўқув юртларидан ёшлар иштироқ этилди.

Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати нинг Агарар, сув хўжалиги масалалари ва экология кўмитаси раиси Ҳамробой Раззоқов, БМТ тараккюёт дастурининг Ўзбекистондаги доимий вакили Анита Нероди, Британия қенгашининг директори Стив Маккалти, Табиатни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси раиси Наримон Умаров ва бошқалар сўзга чишиб, жаҳон атроф-муҳитни муҳофаза қилиш куни муносабати билан Ўзбекистон Табиатни муҳофаза қилиш давлат кўмитаси, ПРООН, Британия қенгаши, «Экосан» ҳалқаро ҳайрия ташкилоти, Глобал экологик жамғармаси, Кичик грантлар дастури ва ёшлар экологик сайти, шунингдек, Ўзбекистон ёшлар экологик тармоғи ҳамкорлигига пойтахтимизнинг Мирзо Улугбек номли маданият ва истироҳат боғида тадбир ўтказилди. Унда вазирликлар, корхона, ташкилотлар, жамоатчилик вакиллари ва барча ўқув юртларидан ёшлар иштироқ этилди.

Абдусами Кодиро

тиб, ўз фаолиятини ижтимоимазмун билан бойитмоқда.

ШАХАЙ ҲАМКОРЛИГІГЕ
ДУНЁНИ

Шанхай ҳамкорлигиге олтита байрол низилларида. Ыллари порлок, илларида.

ШХТ давлатлары үзаро мунисабаттарда «Шанхай рухиниң га амал қиласы. Бу ибора қарорларни консенсус асосида қабул қилиш, үзаро ишону ва манфаатдорлик, тенглигін маслағатлашув, маданий хилем-ма-хилликка ҳурмат билаш, ёндашув, биргалиқда тараққияттың этишига интилиш тамойилдарига қатып амал қилинуды демектир.

«Еамхүрлийн – 2010»

ОРОМИЖОН ОРОМГОХЛАР БАГРИДА

Серкүёш ўлкамизга болажонлар орзиқиб күнгөн ган ёз фасли ҳам кириллица мактаб келди. Бу даврда айнико мактаб үкувчиларининг кувончи чексиз булади. Улар тоғлар барадида жойлашган сўлим оромгошларга бориб, ҳордик чикаришади. Бунинг учун республикамиздан барча шарт-шароитлар яратилганди. Жорий йил биринчи босқичнинг узида стационар ва мактабла

күнгилли ва мазмунли ўтказишида уларнинг хавфсизлигини таъминлаш учун олдиндан пухта тайёргарлик кўрилди. Хусусан, шу йил 6 май куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳамда Болаларни соғломлаштириш ва дам олдириш бўйича Республика доимий комиссиясининг кенгайтирилган мажлисида бу борадаги қатор масалалар муҳокама қилинди. Унда ички ишлар идоралари зиммасига оромгоҳларда жамоат тартибини сақлаш, ёнгин ва йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш каби масъулиятли вазифалар юклатилди. Шундан келиб чиккан ҳолда Ички ишлар вазирининг алоҳида бўйруги тасдиқланиб, жойларга юборилди ва ижроси назоратга олинди.

(Давоми З-бетда).

ТИНЧЛИК ВА ХАВФСИЗЛИКНИ. МУСТАЖКАМЛАШ ЙЎДИНАГИ ХАМКОРЛИК

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Күксаройдаги музокаралар да нафакат хомашё етиштириш ва қайта ишлаш, балки юкори технологиялар, юксек дараражада күшимчә қыйматта эга маҳсулотлар ишлаб чиқаришни ташкил қилиш соҳаларида қўшма сармоявий лойиҳалар тузиш ва амалга ошириш бугунги кун нуқтаи назаридан муҳим аҳамият касб этиши таъкидланди. Бу орқали бандлик муаммосига барҳам берилади, барқарор иқтисодий ўсиш таъминланаиди, пировардида бутун минтақада ижтимоий барқарорлик

мустахкамланади.

Давлат раҳбарлари ШХТ доирасида кўп томонлама ҳамкорлик стратегияси ва унинг устувор йўналишлари, жаҳон молиявий-иктисодий инқирози таъсирини юмшатиш ва оқибатларини бартараф этишга, иктиносидий ва ижтимоий соҳалардаги алоқаларга оид долзарб масалалар юзасидан фикр алмашидилар.

Шунингдек, мажлисда ШХТ Бош котиби Муратбек Иманалиев, ШХТ МАТТ Ижрочи директори Женисбек Жуманбеков, БМТ Бош котибининг ўринбосари Ян Кубиш, МДХ Ижроия кўмитаси раиси Сергей Лебедев, ОДКБ Бош котиби Николай Бордюжа, ЕврАЗЭС Бош котибининг ўринбосари Мурат Мусатаев, АСЕАН Бош котибининг ўринбосари Садик Саидовига

Давлат раҳбарлари кенгаши-
нинг кенгайтирилган таркибда-
ги мажлисида бу масалалар, ху-
сусан, кўп томонлама ва ўзаро
манфаатли ҳамкорликни янада
ривожлантириш, шунингдек,
долзарб минтақавий ва ҳалқа-
ро масалалар кўриб чиқилди.
Унда ШХТга аъзо давлатлар
ўринbosари Саякан Сисовонг
қатнашди.

Таъкидлаш жоизки, кузатув-
чи мамлакатлар билан қўшиб
хисоблаганда, ШХТ инсоният-
нинг ярмини бирлаштиради. Бу
эса унинг асосий фаолият йўна-
лишлари – иқтисодий ҳамкор-
ликни ривожлантириш ва мин-

унда ШХГа аъзо давлатлар тикки ривожлантириш ва мин

Қашқадарё вилояти ИИБ бошлигининг биринчи ўринбосари – Жиноят қидирув ва терроризмга қарши курашиб бошқармаси бошлиғи, полковник Элмурод Каримович Ҳайдаров

ри – Жиноят қидирув ва терроризмга қарши курашиб бош қармаси бошлиғи, полковник Элмурод Каримович Хайдаров

Элмурод Каримович Ҳайдаров 1968 йилда туғилган. Маълумоти олий, ИИБ Академиясини тамомлаган. Ички ишлар идораларида хизматни 1991 йилда Андижон вилояти Пахтаобод тумани ИИБ милиция участка инспектори лавозимидан бошлаган. 1992–2010 йилларда Пахтаобод тумани ИИБ ЖҚГ тезкор вакили, Ҳужаобод тумани ИИБ ЖҚБ бошлиғи, Андижон вилояти ИИБ ЖҚ ва ТҚҚБ бўлим бошлиғи. Андижон шаҳар ИИБ бошлигининг биринчи ўринбосари – ЖҚ ва УЖҚКБ бошлиғи, Андижон тумани ИИБ бошлиғи, Андижон вилояти ИИБ ЖҚ ва ТҚҚБ бошлигининг биринчи ўринбосари лавозимларида хизмат кирадан.

Ўзбекистон Республикаси ИИВ ХООББ бошлигининг ўрин босари – Ҳукуқбузарликларнинг олдини олиш бўлинмалари фаолиятини ташкил этиш ва мувофикаштириш бошқармаси бошлиги, подполковник Исодомбек Сайдалиевич Жаҳонгиров

бошлиги, подполковник Исломбек Сайдалиевич Жаҳонгиров

Исломбек Сайдалиевич Жаҳонгиров 1968 йилда туғилган. Маялумоти олий, ИИВ Академиясини тамомлаган. Ички ишлар идораларида хизматни 1994 йили Андикон вилояти Улуғнор тумани ИИВ ВЕИН инспектори лавозимидан бошлаган. 1994–2010 йилларда Улуғнор тумани ИИБ милиция участка инспектори, вилоят ИИБ ХЧК ва ФБ инспектори, катта инспектори, республика ИИВ ҲООББ Ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш бўлинмалари фаолиятини ташкил этиш ва мувофиқлаштириш бошқармаси бўлими инспектори, катта инс

Жиззах вилояти Арнасой тумани ички ишлар бўлими бошлиғи, капитан Жаҳонгир Шукурович Каримов.

ЖАХОНГИР ШУКУРОВИЧ КАРИМОВ.

Жаҳонгир Шукурович Каримов 1981 йилда туғилган. Мавъумот олий, ИИБ Академиясини тамомлаган. Ички ишлар идораларида хизматни 2002 йилда Жиззах вилояти ИИБ ЖҚ ва ТҚҚБ тезкор вакили, лавозимидан бошлаган, 2002-2010 йилларда Жиззах вилояти ИИБ ЖҚ ва ТҚҚБ тезкор вакили, катта тезкор вакили, бўлинма бошлиғи бўлим бошлиғи ўринбосари, Зафаробод тумани ИИБ бошлиғининг биринчи ўринбосари – ЖҚ ва УЖҚҚБ бошлиғи лавозимларида хизмат килган.

Офарин

ЖЕНИСБЕКНИНГ ҚОЙИЛМАҚОМ ИЖРОСИ

Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо давлатларнинг сиёсий ва иқтисодий ҳамкорлиги, улар ўртасидаги ўзаро ҳурмат ва ишончнинг мустаҳкамланишида маданият ва санъатнинг ҳам муҳим ўрни бор. ШХТнинг ҳар бир ўтган саммити доирасида ташкилотга аъзо мамлакатлар санъати намуналаридан концерт ташкил этилиши бунинг тасдиғидир. Куни кеча Тошкентда бўлиб ўтган навбатдаги ШХТ саммити арафасида ҳам пойтахтимиздаги «Ўзбекистон» халқаро анжуманлар саройида тадбир иштирокчилари учун концерт намойиш этилди. Юртимизнинг оанъаткорлари қаторида «Ўзбегим ёшлари» гурухининг хушшовоз хонандаси, республика ва халқаро миқёсдаги танловлар голиби Женисбек Пиязов ҳам маҳоратини намойиш этди. Унинг қойилмақом килиб ижро этган «Питер кўчаси бўйлаб» рус халқ күшиги саммит иштирокчиларига манзур бўлиб, энди олинишар бидар кутуб олиниди.

Уз мұхабиримиз

A black and white photograph of a young man with short hair, smiling and holding a microphone. He is wearing a dark jacket over a light-colored shirt. The background is dark and out of focus.

Фуркат ХОЛИҚУЛОВ,
«Постда» мұхбиди.

КУН ТАРТИБИДА ТАРБИЯ МАСАЛАСИ

Конференцияни ТОҲТБЮ бошлиғи-
нинг биринчи ўринбосари, подполковник
Е. Сайдуллаев олиб борди.

Сўзга чиққанлар Ўзбекистон Республи-
каси Президенти Ислом Каримовнинг «Юк-
сак маънавият-енгилмас куч» асарининг
мазмун-моҳияти, ундаги ёшлар тарбияси ва
маънавият масалалари ҳамда баркамол
авлодни тарбиялашдаги миллий ва умумин-
соний қадриятларнинг аҳамияти юзасидан
уз фикр-мулоҳазаларини билдириши.

Шу билан бирга, маърузачилар «Бар-
камол авлод ийли» Давлат дастурида
кўрсатиб ўтилганидек, барча саъй-ҳара-
катлар ёшларни жисмоний ва маънавий
жихатдан камол топтиришга, уларнинг хар-
томонлама комил инсон бўлиб етишиш
ларига йўналтирилган бўлиши лозимлиги

Фуркат ХОЛИКУЛОВ,
«Постда» мухбери

Республикамиз ақолисининг 40 фоизини 18 ёшгача бўлган ёшлар ташкиятади. Шу боис юртимизда келажак авлодни Ватанга муҳаббат ва садоқат руҳида тарбиялаш, пухта билим олишилари, миллат, юрт тарихи, урф-одатлари ва анъаналярини хурмат килишга ўрганишади.

Республика из аходисининг 40 фо-

қарши курашда жамоатчилик билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш» мавзууда ўтказиб келинаётган учрашувлар бу борадаги муаммоларнинг барҳам топишида мухим ўрин тутмоқда.

рилган видеолавхалар ҳавола этилаётгани яхши самара бермокда.

Үкувчи-ёшларга одам савдосидек
кабих жиноятга күл урган кимсаларнинг
ёлгон ваъдаларга учиб, ноқонуний
йуллар билан чет зэга чишиб көтәтган
юртдошлигаримизнинг сарори.

ЮРДОШАРИМIZИНГ сарсон-саргардон бўлиб юришгани мисоллар орқали ту-шунтирилиб ўтилоқда.

Шубҳасиз, бу каби учрашувлар ёшларнинг хукукӣ онгини юксалтириш, ўсмиirlар ўртасида жиноятчилик ва хукукбузарликларнинг олдинги олишга қаратилгани билан уларнинг хаётда ўз ўринларини топиб кетишладириш мумкин.

Умиджон АДИЗОВ,
майор.

Профилактика инспекторлари ҳаётидан

ҲИКМАТ ИЗЛАГАНГА ҲИКМАТДИР ДУНЁ

Наманган шахидаги барча маҳаллалардан оқсоқоллар, отоналар ва кенг жамоатчилик истироҳат боғидаги йигилишига тақлиф килингани бежиз эмас эди. Шаҳар ИИБ ҲОБ Вояга етмагандар ўртасида хукубзарликларнинг олдини олиш бўлнимаси инспекторларнинг жорий йилнинг ўтган давридаги таҳлилий кўрсаткини кўнгилдагидек натижага бермади. Ўзлар томонидан содир этилаётган турли кўринишдаги хукубзарликлар, даро давоматларини ўзлаштириш ва бошқа жиҳатлар ўтган йил билан тақосланганда каттагина тафовуз юзага келган эди. Бунда оила бошликлари фарзандларининг бўш вақти ўтётгани хамда улар устидан назоратни сусайтириб юборгани сезилиб турарди.

– Ишлай, десак ўзимизга мос иш ўзи. Боз устига, болаларнинг бўш вақтини ҳандай таъминлашни ҳам билмай қолаяпмиз, – деда фикр билдири ўрта ўшлардаги киши тўплангандарга қарата.

Унинг бу сўзлари кўччиликни мулоҳазага чорлади. Бирор у, деда, бошқаси тарбия борасида ўз кариби билан ўлчаган фикрларини айтди. Аммо муммомга бархам бериш ва фарзандлар камолоти йўлида масъиятини янада ошириш кераклиги юзасидан айтарилини кеч кимдан кўяни фикр ёки таклиф чиқади, хисоб.

Халимизда «Карим» биланни пари билмас», деган нақл бор. Билдирилган мулҳозаларни тинглаб ўтирган

саксон ёшли отахон ўрнidan турib сўз бошлаганида ҳамма хим бўлиб қолди.

– Бу боз ҳандай давларни кўрмади, – деда у. – Уруш ва қахатчилик катагон йиллари-ю, мустабид тузумнинг исканжаси... Булар бизни барча нарсалар, ҳатто ўзигимиздан ҳам мосуво килиб кўйганди. Рости-найтасм, эртамиз ҳандай бўлини ҳам билмасдик. Сизлар эса бу кунларга ўзкорига яхши яшашларнинг, излаб-изланишларнинг керак.

– Замон ва замин бирдай, – деда бошқа бир нуорони. – Ишлаганга юмуш ҳам кўп. Факат одамлар ундан ортда колмас, барчаси изга тушади. Колаверса, кеч бир даврда хукумат ёш авлодга бундай эрк, шароит

ва имтиёзлар яратиб бермаганди. Мухими, уларнинг эртаси бор, устидан бирор ҳукмронлик қўлмайдиган аниқ манзили – Ватани бор.

Мазкур масалада фикр узоқдан бошшамизинг боиси бор. Ўзини ўзи бошқариш органлари, отоналар ва кенг жамоатчилик истироҳати ўтган ўша йигилишдан сўнг фарзандлар тарбияси, уларни рисоладагидек килиб вояга етказишида ички ишлар бўлими, прокуратура ва бошқа ҳукуки мухофаза қилиш идоралари ходимларни каторида маҳаллалардаги тарбиятни ўзлаштиришни жадид киришилди.

Шаҳар ИИБ ҲОБ Вояга етмагандар орасида хукубзарликларнинг олдини олиш бўлини инспекторларни ўшишираётган тадбирларда уларнинг фаоллиги сезилиари даражада ўзгарди. Чунончи, тасаруффаги ўзув юртлари, коллежлар, маҳаллалар, ўзларнинг ҳукуки билимини ошириш, дунёкаршини кенгайтириш, диний экстремизм ва ақидапарастлик гоялаши таъсиридан химоя қилиш, гиёхандлик ҳамда спиртии ичимликларни сабабли адашиб юлгани, 12 нафари

билан бирга юксак ахлоқий қадриятларимиз, урф-одатларимизни ҳурмат килиш билан боғлиқ мавзуулардаги чиқишларда кўпні кўрган кишилар ўз хеътий тажриблари ҳақида сўзлаб берадигани яхши самара бераяти.

Масалан, ўтган йилнинг ўзи даврида шаҳар ИИБ ҲОБ Вояга етмагандар орасида хукубзарликларнинг олдини олиш бўлининасига 305 нафар бора кептирилганди. Улардан 18 нафари ота-оналарнинг безътиборлиги сабабли адашиб юлгани, 12 нафари

турли кўринишдаги хукубзарликлар содир қилгани, 73 нафарининг эса оила бошликлари таълим-тарбия бериш борасидаги мажбуриятларини бажармаганлиги аниланганди.

Лекин энди бу масалада айтса арзигулк ижобий сизлишилар мавжуд: аниқроғи, болалар туфайли келиб чиши мумкин бўлган кўнгил-хираллилар салкам 46 фоизига камайган. Бунда соҳа ходимлари олиб бораётган сави-ҳаракатлар каторида маҳаллалар фаоллари ва кенг жамоат

атчиликнинг алоҳида хиссаси борлиги қуонарлиди.

Шаҳар ИИБ ҲОБ ВЕОХООБ бошлиғи, майор Баҳромжон Фозиловнинг таъвидидачи, прокуратура, ҳокимлик ҳузуридаги вояга етмагандар ишлари бўйича комиссия ташаббуси билан жойларда райдлар ўтказилиб, унинг яхни бўйича ҳар бир маҳалла да давра сухбатлари, учрашувлари ташкиллаштирилмоқда. Яккunda эса вилоят ҳокимлиги, ички ишлар бошқармаси фаолиятни янада тақомиллаштириш ва узар шаҳарларни кенгайтириш учун шаҳарнинг эса сўлим гўшасидаги жойлашган иккаватли бинони қайта таъмирабт, замонавий жиҳозлар, компъютер, «Дамас» автомашинаси ҳамда бошқа зарур ашёлар билан таъминалди. Айни пайтада шу масканга келиб, ўзларини кизиқтираётган масалаларда маслаҳат олучивларнинг саноги йўқ.

– Ўзим 25-ўрта мактабнинг еттичини синфини тутадиги, – дедай Махфиратхон Чаманова. – Ҳар йили ёзги таътида ўйда ёлғиз қолади. Базан ишдан кеч келсан, у ўйда бўлмайди. Суриштасидан, бошқа кўчада яшовчи, ўзидан кетта ёшдаги болалар билан ўйнаб юрганини айтади.

**Абдусами ҲАҚБЕРДИЕВ,
«Постда» мухбири.**

Наманган вилояти.

Кинология хизмати

Қашқадарё вилояти ИИБ ПХ ва ЖТСБ кинология хизмати «Хизмат итлари питомниги» ходимлари бугунги кунда хукубзарликларга қарши кураш, юз берган хиноятларни фош этишига муносиб хисса қўшиб келишгаёт. Бу ерда мутахассислар хизмат итларини гиёҳ-вақидлик маддадларни излаб топиш, куролланган хиноятни тутиш, иншоатларни қўриклиш каби кўплаб ўйналишлар бўйича тайёрлашмоқда.

Таъкидаш жоизки, кейинги йиллarda бошқа соҳалар каби кинология хизмати ҳам жадал ривоҳланмоқда. Соҳанинг моддий-техник базаси мустаҳкамланди. Тизимга етук, билимдон, малакали мутахассислар жалб этилди. Ҳозир хизматда юздан змёд хизмат итларидан фойдаланилмоқда. Жорий йилнинг тўрт ойи мобайнида улар кўмуда. Шу йилнинг 4-10 май кунлари Самарқанд шахидаги республика ишилар идоралари ки-

205,93 грамм турли гиёхандлик маддадлари олиши эришилди.

– Муваффакиятга эришиш учун республика ва хориждаги ҳамқасбларимизнинг иш тажрибасини кузатиб, амалий фаолиятга янгина услубларни жорий этилди. Ҳозир хизматда юздан змёд хизмат итларидан фойдаланилмоқда. Жорий йилнинг тўрт ойи мобайнида улар кўмуда. Шу йилнинг 4-10 май кунлари Самарқанд шахидаги республика ишилар идоралари ки-

СОДИК ДЎСТ, БЕМИННАТ КЎМАКЧИ

нолгиди ходимлари ўртасида ўтка-зилган ўлқупраш мусобакасида кичик инспектор, кичик сержант Холмурод Раҳмонов ўзига бирристирилган «Клёпа» лакаби хизмат ити билан «Портловчи маддадлари қидириб топиш» йўналиши бўйича биринчи ўринни, шахсий биринчиликда эса учничи ўринни эгаллаб, вазирликнинг Фарҳид ёрлиги ва кубоги билан тақдирланди. Шунингдек, кинология хизмати ходимлари умумхамоҳа хисобида 3-ўринни эгаллаб, қимматбахо совгалар билан тақдирланниши.

Кинологлар тўрт оёқли кўмакчилари ёрдамида бошқа соҳалар вакиллари билан ҳамкорликда жинонгатларни фош этишига мувоффак бўлишгаёт. Масалан, Сурхондарё вилояти Денов туманида яшовчи Ҳ. Юсуповга тегиши «Нексия» русумли машина Китоб тумани худу-

дидаги мунтазам «Мингчинор» ЙПХ масканда тўхтати текширилганда, Йўловчи М. Ахмедовнинг чўнтағида 4,32 грамм герони борлиги аниланди. Унинг машина юхонасадиги туфлиси пошнасидан эса 98,47 грамм герони чиқди. Ички ишлар ходимларига катта сержант Ислам Хидиров «Рома» лакаби, вилоят ИИБ ҲОБ ЙПХ инспектор-кинологи, сержант Раббифло Долиев «Тина» лакабли хизмат итилари билан яқиндан ёрдам беринди.

Хулоса ўринда шуни айтиш жоизки, итлар нафакат содик дўст, балки ҳукуки мухофаза кишилар идоралари ходимларига беминнат кўмакчи ҳамид.

Майсара ҚўЛИЕВА.
Суратда: кинолог ходим машқ пайтада.
Қашқадарё вилояти.

2010 – Баркамол авлод йили

КАШФИЁТЛАР ИЧИДА ЭНГ ГЎЗАЛИ

Фарзандларимиз, ёшларимиз бизнинг нафакат ишончимиз ва келажакимиз, ёшларимиз бугунги ва эртанги кунимизнинг ҳал килувчи кучидир.

Ислом КАРИМОВ.

Бугунги кунда ёшлар ўртасида соглом турмуш тарзини қарор топтириш, вояга етмагандар орасида хукубзарликларнинг олдини олиши, уларни турли ахлоқатли таҳдидлар, диний-экстремистик таъсирилар амалларидан олида турган долзарб вақизифлар ҳисобланади. Бу борада Тошкент шахар Ҳамза тумани ИИБ ходимлари томонидан мутасадди ташкилотлар билан ҳамкорликда таълими мусасалалар, маҳаллалар, корхона ва ташкилотларда ёшларни миллий ва умуминсоний қадриятлар хамда Ватанга мухаббат руҳидаги тарбиялашга каратилган кўплаб маънавий-маърифий, тарбиботашвиқот таддирларни ўтказилмоқда.

Маънумки, ёшларни турли спектр сектиялари ва фан таъбириларни таъсисида ёшларни мунисиб маддадларидан олини ўтказибди.

– Ҳаётга эндиғина кадам кўйётган ўсмирилар таъбиатни нюхтада кизикучан ва ишонувчан бўлади, – дедай туман ИИБ бошлиғи ўрнебосари, подпол-

ковник Рашид Маткаримов. – Ўртимиз тинчлиги ва осойиштагига, мамлакатимиз тараққиётiga раҳана солмоқни бўлган гаразли кучлар эса кўп колларда айнан узомонига оғдиришга ҳаракат килди. Шу бош фарзандларимизни биз учун ёт мағфуралар ва хурухлардан асрар позим. Ана шунда уларнинг келгусидаги хадъа муносиб ўрин эгаллаб, қимматларни учун пухта замин яратган бўламиш.

Шунингдек, ёшларда турли гиёвий таҳдидларга ҳарни турши кўнинкасини шакллантириш ҳам баркамол авлод тарбиясида фош мумхин аҳамиятига эга.

Вояга етмагандар ўтасида хукубзарликлар содир этилишини олдини олишида айни шу жиҳатларга катта эътибор қаратганимиз. Бу борада таълими мусасалалар, маҳаллалар билан ўрнатилган яхнин ҳамкорликда яхши самара бераяти.

Масалан, Сурхондарё вилояти Денов туманида яшовчи Ҳ. Юсуповга тегиши «Нексия» русумли машина Китоб туманини мазмунли ўтказишида, уларни жисмоний тарбия ва спорта жалб этишида аскотидома.

Милиция таъни пункларни ҳамда фуқаролар йигитларни билишларни барои этилганда шакллантиришади.

Шунингдек, ёшларни турли спектр сектиялари ва фан таъбириларни таъсисида ёшларни мунисиб маддадларидан олини ўтказибди.

– Беш йилдан бери виждан азотидан таъни пункларни таъсисида ёшларни мунисиб маддадларидан олини ўтказибди.

Умуман олганда Ҳамза тумани ИИБ ходимлари томонидан бугунги кунда ёшлар, айниска, вояга етмагандар ўтасида хукубзарликларни олдини олиши барбати ишларни изил амалга оширилмоқда.

Бу сабаби ўтасида хукубзарликларни олдини олиши ўтказибди.

Мунисиб маддадларидан ў

Турмуш чорраҳаларида

АДАШГАН ҚИЗ ҚИССАСИ

Халқымиз фарзандларини күз корачигидек асрайди. Айниқса, қызы болани ҳеч кимга ишонмайды. Шу боис сингилларимиз иболи, ҳаёли бўлиб тарбия топадилар. Лекин ҳамма оиласда ҳам тарбия бир хил бўлавермас экан.

Зарнигор Ахмедова (исм-шарифлариган) мактабни тамомлагач, Андикон шахридан коллежлардан бирига ўқишига кирди. Отаннинг келишимчигити, ақасининг каттиқулигидан чарчаган қиз бу ерда узини эркин ҳис кила бошлади. Коллежда ҳар куни тушликкача узини яхши ҳис килар, кейин эса яна ўша хол таракорланади. Ўзига колса уйга кайтил келиши йўқ, лекин... Кунларнинг бирауда у холасининг қизи Сурайени учратиб кольди.

- Ўқишиларинг қалай? — сўради у Зарнигордан.

- Яхши. Сен ҳам ўқимайсанми, бирга бориб келардик.

- Ўқишига тобим йўқ. Ундан кўра бизнинг кел.

- Ўйдагилар рухсат беришмайди да, — дардан чиби тўғри уйга кел, дега тайинлашади, — деди у.

- Бизнинг келганинг айтмайт кўяқол. Дарсимиз чўзилиб кетди, десанг — олам гулстон.

Зарнигор ўйлаб қараса Сурайё ҳақ. Ахир, улар коллежда дарс соатлари қочон тугашини билиб ўтишибидими.

Кискаси, вакт бўлди дегунча ҳар куни Сурайеникага борадиган, у билан узоқ субъектлишиб ўтирадиган одат чиқарди. Бу ҳолдан хуноби ошган акаси уни тез-тез тергай бошлади.

- Ўқишинг жуда чўзилиб кетмайтими? — сўради у бир куни сингилларидан. Коллеждаги қизларнинг аксарияти тушлини уйда килишар экан. Сен эса кеч кайтапсан?

- Дарсларимиз шунақа: шундай хилдаги ихтиослисик экан, — ақасининг саволига кўрсрок жавоб килиди.

- «Синглим кўча кўриб айниб қолибди» — ҳаёл қилди акаси. Унинг танобини тортиб кўшиш керак, деган фикр билан ота-онасининг розилигизис сингилларинг коллежга боришими тақиқлаб кўйди.

Гапнинг рости, Зарнигор коллежда ёхтиячи кўчадаги эркинларга ҳамда холасининг қизи билан бўладиган мулокотларга ача ўрганиб юлганди. Шу сабабли ўйдаги зерикарли ҳётта энди чидомласди. Бир куни у оиласидагиларидан холасининг ўйига меҳмони бориш учун рухсат олди.

Жиззахга кетаяпмис, — деди

кутилмаганда Сурайё Зарнигорга. — Уша ердаги таниш аёл ишга тақлиф киляпти, ошондаи кеттагина. Онам идиши-товоқ ювади, мен официант бўлиб ишламоқчиман.

Бу сўзларни эшитгандан сўнг Зарнигорнинг ҳам улар билан бирга боришига иштиёки ортиди. Кўнгилдагини холасига айтган эди, у қаршилик кўрсатмади. Бироқ бунга ўйдагилариз орзилиш бермаслиги аник. Нима кишиш керак? Ниҳоят, осон ўйуни топди: акаси билан жанжаллашиб, шу баҳонда хонадондан чибиб кетди.

Жиззах шахрида уларни Жаннатхон исмли аёл кутиб олди. Мезбон

кўп қаватли уйлардан биррида яшар экан. Мехмонлар учун ўйларни ҳам унинг ўзи тўлади. «Иш ҳакимиздан кайтарар эканнинг-да», — ўйлади Зарнигор. Бироқ Жиззахда шунча хотин-қизлар туриб нега ошхонада ишлатиш учун Андикондан одам ёллади экан бу аёл, деган фикрини хәйлига ҳам келтирмади.

- Ҳар қалай йўл юриб келгансизлар, бугун дам олинглар, — деди Жаннатхон. — Эртадан ўнг башлайсизлар. Ошхонамиз катта йўл бўйида ўйланганилиг учун асосий мизхозларимиз автомашина ҳайдовчиликаридан иборат. Иш вақтида қўлингизга тегмайди. Шу боис

мужмал жавоб қайтириб, сувдан курур чиқишига ҳаракат қилиди. Ойлик маоши ва ёкили кўшиш аппаратидан уриб колгага пуллар устида тортишиб, охири шохобчани тарж этган Габит Сабиров эса неғадир ўнг кўли башмояғидаги жароҳатни яширишни ўриниб, кўзларни олиб кочарди.

Ундан дока боғични ечиб кўрсатишни талаф килид. Шундай бармочи учи тегага кесилгани бизни ажаблантириди. Ниҳоят рад этиб бўлмас далиллар олдида Г. Сабиров бош эшигига мажбур бўйди. Шу боис:

- Жароҳатни ёкили кўшиш шохобчаси оператори Жарас Жонузиков, полковник Сапарния Ҳужаназаров содир этилган жойда кечаси кимлар юрганилиги ва охирги марта машинасига ёкили кўйтган шахсларни суриштириш вазифаси топширилди.

Ёкили кўшиш шохобчаси эгасининг берган рўйхатига кўра дастлабки суришишувга жалб этилган шахслардан иккитаси шубха ўфтоди. Мулк эгаси билан арзиман нарса устида тортишиб, ишдан бушбаш кетган Кайрат Ахмедовнинг кимор ўйнаб анчагина карзга боттани маълум бўлди. Бироқ у берилган саволларга

котиллик кўрбонлари — шохобча оператори Жарас Жонузиков тунги соат 3.30ларда, Ниетбай Халязов эса орадан чамаси иккиси соатлар ўтиб ўлганилиги ҳақида хуло-са бериши.

Демак, Н. Халязов жиноятчи-ларга шерик бўлган, яъни уларни бу ерга бошлаб кирган, кутилмаган вазият рўй бергач шериклари уни ҳам ўлдиришган. Чунки онни артилган латта Ниетбайнинг кўлида қолиб кетган эди. Мазкур хуло-саларни ҳамкасларга билдириб, ён дафтарчамга қайд килиб кўйдим. Бу орада полковник Сапарния Ҳужаназаров менга маъноли қараф олгач, унинг олдига қозог ва рука кўйди.

... Ҳамкасларнинг ўша кунги улфатчилигуда Н. Халязов ўзларини хафа килган ёкили кўшиш шохобчasi раҳбаридан ўн олиши маслаҳат беради. Бу тақлиф аламзода бўлиб юрган Қайрат ва Габитга ҳам маъкул келади. Уларни яхши танидиган шохобча оператори Жарас ҳеч нарсадан шубҳаланмай тунги «мехмонлар»ни ичкарига киритади. Аммо газандарлар кўлида кон беради. Бундай бўлишини кутмаган Н. Халязов аччиликни, пулларни сумкаларга жойлаётган шерикларига:

- Бунга келишмаган эдик, вахший экансизлар! — деб бакиради.

- Бўлар иш бўли, шундай кильмаса у бизни сотиши аниқ эди. Шунинг ўнун даррови конни артиб, изни ўйқот, — деди ўрайблай Кайрат.

Унинг вожохатидан кўрккан Ниетбай чўкка тушиб, конни артаётгандага Қайрат Габита маъноли қараф на томонига ишора килиди.

Аммо Габит бармоғидан оқаётган конни тўхтата олмай овора эди.

Шу боис унинг ўзи лайт пойлаб, Ниетбайн кетма-кет бир неча бор пичок санчиб, уни ҳам тинчиди.

Сўнг кўлга киритилган пуллар ва пичокни кумлоп ерга кўмий кўйди...

— Сигарет билан тухум беринг, — деди.

- Ў, арок борми, арок!

Ширайкот ўйигитнинг орка-олдига карамай пештахта беусузи сунянги Бўйвойга малол келди.

- Навбатга қаранг, ука.

- Биз эса навбатда турибмиз, — ўдайлади Бахор.

Унинг хатти-ҳаракатлари, бакири-чакиришлари Бўйвой Содиковнинг жакини қочарди. Шу баҳона низо чи-киб, эркаклар тез орада муштлаша кетиши. Бўйвой кўлидаги пакетга

мудихи жиноятга кўл уришмоқда. Тадбир иштироқчилари ушбу жиноятларнинг олдини олиш борасида қилинши лозим бўлган ишларга тўхталаши.

Утрашувда сўзга чиқсан жамоат ташкилотлари вакиллари мазкур иллатларга қарши биргаликда курашиш лозимлигини айтиб ўтиши. Ўкувчилар томонидан гиёхвандлик ва одам савдосига қарши кураш бўйича тайёрланган сакна кўринишлари фуқароларни огохлик-ка чиқарди.

Илхом ТОЖИМУРОДОВ, подполковник.

Мирза АБДУЛЛАЕВ, майор.

яхшилаб хордик чиқармасангиз бўлмайди.

Мебоннинг меҳрибончилигидан хурсод бўлган Зарнигор овқатланиб олгач, хордига чиқариш тадоригини кўраётганди. Шу пайт унинг ёнига шу ўйда яшови иккита қизириб келади. Якинроқ танишишгандан сўнг сухбат мазмунидан бу жой фоҳишона эканлигини англайди.

- Бундай нопок иш билан шуғулланмайман, ошонда официант бўлиб ишлаш учун келгандман, — деди Зарнигор.

- Ҳалия — шундай киласиз, — дейишиш улар. — Ошона оюмушларидан кейин эса Жаннат опанинг чўнгатига учун ишлаб беришга мажбурсиз. Йўқса...

- Ҳайдашини кутиб ўтирамайман, ҳозирни кетаман, — шартта ўрнидан турди Зарнигор.

Хонага кириб келган Жаннатхон унинг ўйлини тўди:

- Қадека кетясан? Йўлкира ҳақини тўлашнишади.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишларга азалиштаги келмадиган.

- Менга қара, — уни бир четга тортди холаси. — Майли, ёмон ишлар

Олти ҳалқнинг – олтин сатрлари

Алишер НАВОЙИ

АЙЛАГАЙ

(ғазал)

Кимки бир кўнгли бузугнинг
хотирин шод айлагай,
онча борким, Каъба
вайрон бўлса, обод айлагай.

Гарчи ҳалқ озодасимен, ёр агар бандам деса,
андин ортиқ англаким, бир банда озод айлагай.

Ердин ҳар кимки бир сўз дер, туганмасдин бурун
Истарамким, аввалидин ёна бунёд айлагай.

Ёр хижронидин ўлгумдур, бу навъ эрмиш сазо
Ул кишигаким, бираравга ўзни мутьод айлагай.

Нече сабр авроки ёзғай кўнглуму бир оҳ ила
Сарсари ишқинг етиб, борини барбод айлагай.

Шайхдин зуҳди риёйи касб ўлур, ё Раб, қани
Дайр пириким, фано расмини иршод айлагай?

Одам авлодида камдур одамилик шеваси,
одам эрмас улки, майли одамизод айлагай.

Не балодурким, фалак ҳар кимга чекса тифи кин,
Ёнгилиб аввал менинг жонимга бедод айлагай.

Беша ичра девлар мақтули ўлсун, эй парий,
Гар Навоий ёна азми Астробод айлагай.

Александр ПУШКИН
УЧИШГАН
БУЛУТЛАРДАН...

Учишган булутлардан
бўшаб қолди кўк юзи;
Эй сен қайгули юлдуз,
эй сен оқшом юлдузи,
Сўлғин дала, биёбон
шувлангдан кумуш бўлди,
Кора коя, мудраган
курфаз ҳам нурга тўлди;

Милтиллаган нурингни севаман ҳақиқатан,
Ухлаган ўйларимни ўйготди у қайтадан.
Водийлар адил-бўйичан тераклар билан тўлган,
Нозик, умрбод яшил дарахтлар мудраб турган.
Жанубнинг тўлқинлари дардли шовкинлар солган,
Хар нима кўнгилларга ёқимли ва ушбу булган –
Тинч ва сокин ўлқада – суюмли, ёруғ юлдуз,
Порлашингни ёдимда сақлаб юраман ҳануз.
У ерларда бир кезлар самимий ўй сурардим,
Эринчак хаёлларда дениз бўйлаб юрадим,
Кулбаларни кучгандага кечанинг сояси жим,
Коронгидаги изларди соҳибжамол қиз сени,
Кизларга кўрсатарди сенга тақиб исмини.

МИРТЕМИР таржимаси.

ЗАР БИЛАН ХАНЖАР

«Ҳамма нарса меникидир», – деди зар;
«Ҳамма нарса меники», – деди ханжар.
Зар дедики: – «Барин сотиб оламан»;
Ханжар деди: – «Барин тортиб оламан».

Рустам КОМИЛОВ таржимаси.

САЪДИЙ ШЕРОЗИЙ ҲИҚМАТЛАРИДАН

Бир ҳунар эгаси бўлса одам гар,
У эмас, кўрсатув ўзин шу ҳунар.

Билим мезонида сўзинг ўлчаб ол,
Илимиз гап бари шамолдир, шамол.

Ҳарчанд ўқибсан – билимдонсан,
Агар амал қилмадинг – нодонсан.

Устига китоб ортилган эшак
На олим ва на дононди бешак.

Дўстлик, садоқатга белингни боғла,
Гина-маломатдан тилингни боғла.

Дўст кўнглин овлаш учун бирма-бир,
Отанг боғини сотсанг ҳам арзир.

Доно душман баланд
кўттарар чандон,

Ерга урар сени дуст бўлса нодон

Сен ўлдирмасант ёвни

жангда дадил,

Сени ўлдирап у, буни яхши бил.

Гар иш битса лутфу яхшили билан,

На ҳожат жанжалу ур-сур қилишдан.

Яхшилар кетидан агар чопарсан,

Истагинг, баҳтингни

шунда топарсан.

Кимки кечирмаса ўзини ўзи,

Кечирмас ўзга ҳам келгандаги кези.

Яхшига яхши бўл, ёмонга ёмон,
Гулларга гул бўлгинг, тиконга тикон.

Гар кўрсанг кўр киши олдинда чоҳdir,
Индамай ўтирасанг, катта гуноҳdir.

ҚОЗОҚ АДАБИЁТИ
АСОСЧИСИ

сўзлар» фалсафий ҳикоясида қозоқ ҳалқини маърифатга, маданияти, инсонийликни ўндовчи ғоялар асосий ўрин эгаллаған. Кучмачи тарзда, ургуруларга бўлниб яшаш, қозоқ ҳалқига хос яхши анъаналярнинг камайб, қусурлар кўпайиб боршига сабаб бўлишини, ана шулуарни бартараф этимай тириб ижтимоий тарақкитега эришиб бўлмаслиги ҳақидаги фикрлари ҳикояда ўз аксини топган.

Абай Арасту, Сукрот, Афло-тасарларни билан ҳам танишган. Уларнинг дидактик-фалсафий қарашларини ўрганган. Маданият, маърифатга чорлович шеърлари, достонлари ана шу алломалар ғояларидан баҳрамонданд бўлганидан далолат беради. Қозоқ ҳалқини бирлашиб яшаш, ҳамкорликда Ватан, она ерини қўриқлаша, ёвлардан химоя килишга ўндови фикрлари македониянлик Александр ҳақидаги «Искандар» достонидан намоён бўлади.

А. Қўйонбоевни «Маъсуд», «Азим ривояти», «Вадим» сингари достонлари қозоқ адабиётининг бой адабий меросидан жой олган. Унинг асарлари кўплаб тилларда таржими килинган. Абай қозоқ оқинларидан ҳам ғояларни ўрганиб, шарқ мумтоз адабиётининг атоқлини намояндалари Фирдавсий, Саъдий, Навоий, Фузулий ғазаллари, достонларидан бахрамонданд бўлади ва ўзи шеърлар ёзаш ўтган. У. Етисувдаги Аҳмад Ризо мадрасасида таҳсил олади. Мадрасада диний билимлар билан бир қаторда араб, форс, туркӣ тилларни ўрганиб, шарқ мумтоз адабиётининг атоқлини намояндалари Фирдавсий, Саъдий, Навоий, Фузулий ғазаллари, достонларидан бахрамонданд бўлади ва ўзи шеърлар ёзаш ўтган.

Абайнинг дастлабки шеърларидан ҳалқни мавриғатга ўндовчи ғоялар тараннун этилади. Унинг ижодида жаҳон цивилизациясидан баҳрамонданд бўшилар, баҳриш, ҳалқ маданиятини ошириш каби мавзулар ҳам ўрин олган.

А. Қўйонбоевни ижоди давомида 200 дан ортиқ шеърлар, тўрта достон ўзди. Шу билан бирга бир неча ҳикояларни «Наклия

«МАНАС» – ҚИРҒИЗ
ҲАЛҚИ ИФТИХОРИ

марказида турдиган бош ҳақра-мондир. Бу ирик достонда туркӣ ҳалқлар яшайдиган катта ҳудуд – Узок Шарқдаги Амур дарёси бўйлари, Бойкў атрофи, Олтой тоглари, қирғиз даштлари, Марказий Осиёдаги ўзбек ва рўй берган воқеалар қамраб олинган.

«Манас» эпоси асрлар давомида оқинлар томонидан катта йигинларда, тўйларда ва алоҳида маросимларда ўзбек келинган.

Кирғиз ҳалқи «Манас» достонини айтвичларни манасчилар деб атайди. Манасчилар авлодан-авлод достонни тўлиқ етказиб келишган.

«Манас»ни ўрганиш, бошқа тилларда таржими килиш XIX асрнинг иккита маданий яримида бўланган. Машхур қозоқ этнографи Ч. Валихонов томонидан қофзага тушнилган. Рус этнографи В. Радров ҳам айрим қисмларни ёзиб олиб, рус тилига ўтирган.

Эпосни ўрганиш ҳозир ҳам давом этилади. Қирғизистон тилшунос олимлари, фольклорчар иммий-тадқикот ишларни олиб боршишада. «Манас» хозигрикунда жамони ижро этилаётган ягона эпос дея ўтириф этилади.

Ватанпарварлик ва бу йўлда кураши, қархонлик кўрсатиш

адалатсизлик, зўравонлик, зулм ва

дунёнига қарашларни ўзбекларни ўтириф этилади.

Кирғиз ҳалқининг миллий ифтихори саналган «Манас» эпосининг 1-кисми 1964 йилда широр Миртемир томонидан таржима килиниб, нашр этилди. Бу таржима энг муқаммал таржими сифатида тилга олинади. Кейинчалик С. Аббакар асарнинг 2-кисмни қисқартириб таржими килган. 1995 йилда эса Т. Адашбоев бўлалар учун таржими вариантини яратди.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.

«Манас» эпоси ҳикояни ўндоғи яхшилини ўзбекистондаги ғояларни ўтириф этилади.